

Bijlage 1

MENSEN EERST

Nederlandse koers humanitaire diplomatie en noodhulp

1. INLEIDING

De in mei 2018 gepubliceerde nota "Investeren in perspectief" beschrijft de hoofdlijnen van het Nederlandse beleid inzake Buitenlandse Handel en Ontwikkeling voor de komende jaren. Deze Kamerbrief werkt in dit kader de nieuwe koers uit voor humanitaire diplomatie en noodhulp.

De brief begint met een samenvatting van de nieuwe koers (Paragraaf 2). Daarop volgt het doel van het beleid en het fundament waarop dit is gebaseerd (paragraaf 3), een duiding van de context waarin het beleid voor humanitair diplomatie en noodhulp vorm krijgt (paragraaf 4), de voorgenomen Nederlandse inzet (paragraaf 5); de partners waarmee Nederland dit uitvoert (paragraaf 6) en tot slot de manier waarop het budget voor dit beleid (paragraaf 7) wordt besteed.

2. BELEID IN EEN NOTENDOP

Nederland vernieuwt het beleid voor humanitaire diplomatie en noodhulp. Dat is nodig om recht te kunnen blijven doen aan het kernmotto van dat beleid: Mensen Eerst!

In lijn met de nota voor vernieuwing van het beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking zijn perspectief, preventie en principes daarbij leidende begrippen. Het kabinet spant zich in om mensen in noodsituaties hulp en een toekomst te bieden. We investeren in internationale afspraken voor humanitaire samenwerking. En we opereren op deze terreinen gedreven door medemenselijkheid.

We concentreren onze activiteiten inzake humanitaire diplomatie en noodhulp op:

- Het opkomen voor de belangen van mensen in nood;
- Bescherming en empowerment van vrouwen en meisjes;
- Geestelijke gezondheid en psychosociale steun in crisissituaties;
- Versterking van de positie en capaciteit van lokale hulpverleners;
- Innovatie gericht op het effectiever en efficiënter maken van noodhulp;
- Hervorming van het systeem voor internationale humanitaire hulpverlening.

Daarbij schenken we extra aandacht aan wat het beste werkt en het meeste resultaat heeft. We ontplooiën en steunen diplomatieke en politieke initiatieven ten behoeve van essentiële noodhulpverlening, het voorkomen van crises en het uit de hand lopen ervan.

Het fundament voor al onze activiteiten bestaat uit de universeel erkende principes van noodhulpverlening (humaniteit, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit), het humanitair oorlogsrecht en de richtlijnen die hieruit zijn voortgekomen.

Aanscherping nodig

Humanitaire hulp richt zich op mensen die zijn getroffen door gewelddadige conflicten en door natuurrampen. De essentie is: 1. het redden van levens, 2. het verlichten van lijden en 3. het beschermen en herstellen van de waardigheid van getroffenen.

In de internationale gemeenschap en in de humanitaire sector heeft Nederland een goede reputatie. We worden gewaardeerd om onze betrouwbaarheid en voorspelbaarheid als donor en om onze betrokken en kritische houding.

De context waarin we ons beleid voor humanitaire diplomatie en noodhulp uitvoeren is echter veranderd. (Geo)politieke instabiliteit en langdurige conflicten gecombineerd met armoede, hoge bevolkingsgroei en klimaatverandering blijken een gevaarlijke cocktail. Die maakt dat humanitaire crises veel complexer zijn geworden, veel langer duren (gemiddeld bijna 10 jaar) en veel meer mensen raken.

In 2018 waren 136 miljoen mensen afhankelijk van noodhulp. In 2010 waren dat er 53 miljoen. Er zijn momenteel meer dan 68 miljoen mensen die huis en haard hebben moeten verlaten. De crises in Jemen, Soedan, Somalië, Syrië en Zuid-Soedan – alle sterk gerelateerd aan gewelddadige conflicten – zorgen voor de meeste slachtoffers. Deze vijf crises vergen ook de grootste inspanningen en kosten het meest.

Humanitaire crises zijn kortom geen geïsoleerde verschijnselen. Ze hebben vaak een regionale en niet zelden een internationale uitstraling. Dat merken we ook hier: in Europa en in Nederland.

Nederland kan met zijn positie en reputatie politieke en diplomatieke initiatieven ondernemen om noodzakelijke veranderingen in gang te zetten en in positieve zin te beïnvloeden.

Vernieuwing

In het vernieuwde beleid voor humanitaire diplomatie en noodhulp besteden we specifiek aandacht aan:

- Het opkomen voor de belangen van mensen in nood
In oorlog, crisis en conflict staan de veiligheid van burgers en hulpverleners steeds meer onder druk. In onze humanitaire diplomatie zal Nederland strijdende partijen aanspreken op het belang van strikte naleving van humanitair oorlogsrecht, waaronder het verlenen van toegang aan hulporganisaties tot de getroffen bevolking, het verbod op het aanvallen van burgers en civiele infrastructuur (zoals ziekenhuizen, scholen, drinkwatervoorzieningen en woningen), het verbod op het uithongeren van de burgerbevolking,
- Bescherming en empowerment van vrouwen en meisjes
In oorlog, crisis en conflict komt de positie van vrouwen en meisjes ernstig in de knel. In onze humanitaire diplomatie en noodhulp leggen we daarom extra nadruk op bescherming en gelijke toegang van vrouwen en meisjes tot hulp en op interventies die juist ten goede komen aan de specifieke noden van vrouwen en meisjes.
- Geestelijke gezondheid en psychosociale steun in crisissituaties
Oorlog, crisis en conflict zorgen voor stress en trauma's. Psychisch leed schaadt niet alleen individuen, maar ook sociale verbanden en gemeenschappen. Dat heeft uiteraard gevolgen voor wederopbouw en samenleving. In de humanitaire hulpverlening is er echter te weinig structurele aandacht voor geestelijke gezondheid en psychosociale steun. Nederland wil dat helpen veranderen.
- Versterking van de positie en capaciteit van lokale hulpverleners
Een goede en snelle respons redt levens. Nationale en lokale instituties en organisaties moeten daarom beschikken over adequate capaciteit om snel te kunnen handelen. Want zij zijn de eerstverantwoordelijken en bevinden zich het dichtst bij de noodsituatie. Nederland investeert daarom in lokale capaciteit om te anticiperen en snel te reageren op crises en rampen.
- Innovatie gericht op het effectiever en efficiënter maken van noodhulp.
*ICT, datatechnologie en nieuwe technieken kunnen helpen noodhulp beter en sneller te maken. Nederland investeert daarom in innovatie die werkt. Daarbij gaat het ook om het tegen het licht houden van ingesleten processen en structuren.
*En om alternatieve vormen van financiering.**
- Hervorming van het systeem voor internationale humanitaire hulpverlening.
Het internationale noodhulpsysteem is onvoldoende toegerust voor de uitdagingen van de humanitaire crises van deze eeuw. Nederland geeft daarom actief gevolg aan de uitkomsten van de World Humanitarian Summit (2016). En aan de afspraken die de voornaamste humanitaire organisaties en donoren maakten met de zogenoemde Grand Bargain over beter leiderschap, coördinatie, professionaliteit en effectiviteit van de noodhulp.

3. DOEL EN UITGANGSPUNTEN HUMANITAIR BELEID

Het kerndoel van ons humanitaire beleid is **het redden van levens, het verlichten van lijden en het beschermen en herstellen van de waardigheid van door crisis getroffen mensen.**

De internationale gemeenschap heeft hiervoor een fundament gelegd bestaande uit de volgende internationaalrechtelijke en humanitaire uitgangspunten:

- De humanitaire principes: humaniteit, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit;
- Internationaal recht, in het bijzonder het humanitair oorlogsrecht, mensenrechten en vluchtelingenrecht;
- De principes van Good Humanitarian Donorship.¹
- De Europese Consensus betreffende humanitaire hulp.²
- De op de World Humanitarian Summit in Istanbul overeengekomen 'Agenda for Humanity'³ in het bijzonder de afspraken in het kader van de 'Grand Bargain'.
- Verplichtingen voortvloeiend uit humanitair oogpunt relevante VN-resoluties.

Om recht te doen aan deze uitgangspunten, kiest Nederland voor een benadering die bestaat uit de volgende drie elementen:

1. Ongeoormerkte, meerjaren bijdragen aan betrouwbare partners. Dit is belangrijk om zeker te stellen dat noodhulp snel en flexibel kan worden ingezet, daar waar de nood het hoogste is. Deze investeringen hebben het meeste rendement, omdat ze voorspelbaar zijn en snel en flexibel kunnen worden ingezet. Het betreft specifiek het VN-Central Emergency Response Fund (CERF) en de VN-organisaties OCHA, WFP, UNHCR, UNICEF, WHO en UNRWA, de internationale beweging van het Rode Kruis/Rode Halve Maan en de Dutch Relief Alliance, het samenwerkingsverband van Nederlandse niet-gouvernementele noodhulp- en ontwikkelingsorganisaties).
2. Een budget dat niet thematisch wordt ingekaderd of vastgelegd. De noden variëren immers per crisis. Ze verschillen door de aard van de ramp en door de acute behoefte van de getroffen.
3. Een holistische benadering. Het gaat bij humanitaire hulp namelijk om meer dan toegang tot primaire levensbehoeften als eten, drinken, onderdak, primaire gezondheidszorg en bescherming. Het gaat ook om toegang tot psychosociale hulp, seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, onderwijs en inkomensverwerving. Hulp op die onderwerpen kan ook levensreddend zijn en is essentieel voor de weerbaarheid en waardigheid van mensen in crises.

4. CONTEXT: LANGDURIGE, COMPLEXE CRISES EN TOENAME HUMANITAIRE NODEN

Trends niet positief

Humanitaire crises zijn complexer geworden, duren langer en treffen meer mensen. Het aantal mensen dat internationale humanitaire hulp en bescherming nodig heeft groeide van 53 miljoen in 2010 tot 136 miljoen in 2018.⁴ Wereldwijd zijn op dit moment meer dan 68 miljoen mensen ontheemd in eigen land of gevlucht over de grens. Sinds de oprichting van de VN-Vluchtelingenorganisatie UNHCR in 1950 was dit aantal niet zo hoog.

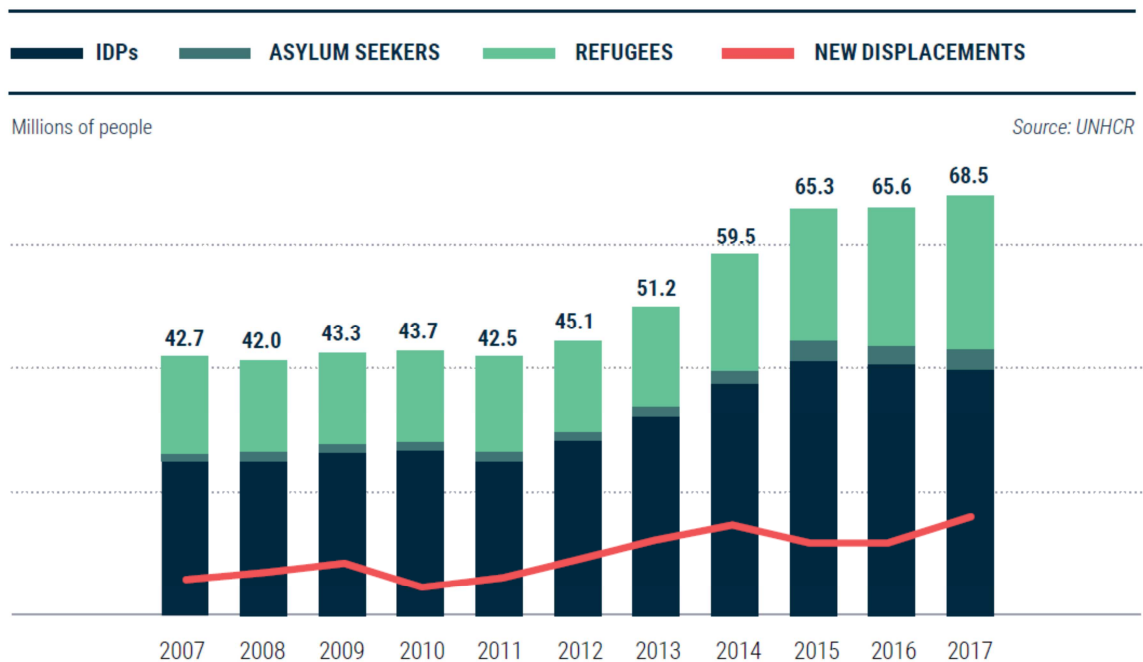
---

¹ De Good Humanitarian Donorship (GHD) Principles beogen een principiële benadering van humanitaire hulp door donoren te stimuleren en donorpraktijken te ontwikkelen en te bevorderen om humanitaire actie effectiever en efficiënter te maken.

² De Europese consensus betreffende humanitaire hulp is in 2008 door de lidstaten van de EU aangenomen als gezamenlijke richtlijn voor het gezamenlijke door ECHO uit te voeren humanitaire beleid en voor het beleid van de individuele lidstaten.

³ De "Agenda for humanity" is de agenda, die is voortgekomen uit de WHS in Istanbul (2016). De "agenda" bevat vijf hoofddoelen: political leadership to end conflict, uphold norms that safeguard humanity, leave no one behind, change peoples lives from delivering aid to end need & invest in humanity. Deze hoofddoelen zijn vertaald in 20 concrete acties. De zgn. Grand Bargain afspraken zijn onderdeel van deze Agenda for Humanity.

⁴ Global Humanitarian Overview 2018, OCHA

Een groot aantal crises duurt vele jaren, sommige duren decennia. De gemiddelde crisis waarin door de VN gecoördineerde noodhulp wordt geboden duurt 9 jaar. In 2014⁵ was dat 5,2 jaar. Een beperkt aantal conflict-gerelateerde crises zorgt voor de meeste slachtoffers en vereist de grootste inspanningen. De crises in Soedan, Somalië, Syrië en Zuid-Soedan besloegen in de jaren 2014-2017 55% van de totale VN gecoördineerde respons.⁶

Ruim 2 miljard mensen wonen in landen of gebieden die zijn getroffen door conflict en instabiliteit. De combinatie van armoede, bevolkingsgroei, milieudegradatie, natuurrampen en geweld maakt mensen extreem kwetsbaar.⁷ De verwachting is dat dit aantal als gevolg van klimaatverandering alleen maar zal toenemen. Na lange periode van daling is het aantal mensen dat te kampen heeft met voedselonzekeerheid en ondervoeding weer gestegen. In 2017 was dat aantal opgelopen tot 821 miljoen. In 2014 was dat 795 miljoen.⁸

Natuurrampen treffen jaarlijks gemiddeld 350 miljoen mensen. Overstromingen hebben de grootste impact. Een belangrijk deel van deze natuurrampen is direct of indirect gevolg van menselijk handelen, zoals ontbossing, bebouwing op kwetsbare plekken, het niet toepassen van regels voor aardbevingsveilig bouwen, het onttrekken van te veel (grond)water, en het niet onderhouden van waarschuwingssystemen (bijv. voor tsunami's).

Overheden, donoren, noodhulp- en ontwikkelingsorganisaties spannen zich continu in om deze uitdagingen het hoofd te bieden. De VN-agenda voor duurzame ontwikkeling en de 17 doelen (SDG's) die daaraan zijn verbonden zijn hierbij een belangrijk en nuttig kader. Zoals in de nota "Investeren in perspectief" reeds is beschreven zijn de SDG's met de ambitie conflicten en instabiliteit te verminderen en te voorkomen en ongelijkheid en marginalisatie van de 2 miljard meest kwetsbare mensen tegen te gaan, te beschouwen als de ultieme preventieagenda.

Risico's

Humanitaire hulp stelt slachtoffers van crises in staat te overleven en kan bijdragen aan hun weerbaarheid. Echter, het recht op hulp en bescherming aan getroffen burgers in

⁵ Global Humanitarian Overview 2019, OCHA

⁶ Global Humanitarian Overview 2019, OCHA

⁷ Global Humanitarian Overview 2019, OCHA

⁸ The state of Food Security and Nutrition in the World 2018, FAO, IFAD, UNICEF, WFP & WHO.

crisissituaties, dat voortvloeit uit humanitair oorlogsrecht en mensenrechtenverdragen, wordt veelvuldig geschonden. Dit brengt risico's met zich mee. De veiligheid van medewerkers is vaak niet gegarandeerd. Uitvoering loopt lang niet altijd volgens plan. Systemen en instrumenten voor monitoring zijn niet perfect.

Daarnaast is er het risico dat noodhulp politiseert. Hulp aan mensen in nood dient te worden geleverd op basis van de principes van onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit moet los staan van politieke, economische en militaire doelen. In de praktijk zijn besluiten over het geven van humanitaire hulp en het toelaten van hulp en hulpverleners vaak onderdeel van politieke processen en wordt hulp soms onderdeel van een politieke agenda en misbruikt. Nederland streeft ernaar politisering van noodhulp tegen te gaan.

Innovatie

De humanitaire sector, bestaande uit o.a. overheden, de VN, de beweging van het Rode Kruis en de Rode Halve Maan, NGO's en actoren in de private sector, is in de afgelopen jaren professioneler geworden en in staat om meer mensen dan ooit effectief en efficiënt van essentiële noodhulp te voorzien⁹. Er zijn bovendien nieuwe spelers, zoals de Wereldbank die aanzienlijke fondsen beschikbaar stelt voor crisisrespons en wederopbouw, private partijen die investeren in 'humanitarian impact bonds', en verzekeringsmaatschappijen die risico's van natuurrampen afdekken. Door toepassing van nieuwe, digitale technieken en data-analyses is de informatievoorziening sterk verbeterd en wordt mobiele telefonie steeds vaker gebruikt bij het bepalen van hulpbehoeften, het doorgeven van informatie en klachten, en het overmaken van geld.

Een groot aantal landen heeft geïnvesteerd in de eigen capaciteit om op te treden bij natuurrampen of die van regionale verbanden, zoals de ASEAN. Daardoor, alsmede om politieke redenen, doen landen in Azië en de Pacific wanneer ze getroffen worden door een ramp minder een beroep op internationale steun¹⁰.

Er zijn en blijven echter grote uitdagingen. Een prominent voorbeeld is schending van het humanitair oorlogsrecht door partijen (inclusief overheden), die in gewapende conflicten de toegang van hulporganisaties tot de getroffen bevolking onmogelijk maken. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het inzetten van uithongering als oorlogswapen en om het tot doelwit maken van hulpverleners, medische faciliteiten en scholen. Een punt van zorg is ook dat, ondanks de toename van wereldwijde financiering van noodhulp, het financieringstekort door de stijgende humanitaire noden steeds groter geworden¹¹. Verder krijgen slachtoffers van crises vaak nog niet de kwaliteit van hulp waar ze recht op hebben¹². Dat geldt voor de bescherming van de meest kwetsbaren in het algemeen en de toegang tot geestelijke gezondheidszorg en psychosociale hulp in het bijzonder. Die is in de meeste gevallen ontoereikend.

Innovatie heeft kortom haar intrede gedaan, maar de uitdaging blijft om deze verder te ontwikkelen, te testen en vooral toe te passen op grote schaal.

---

⁹ The State of the Humanitarian System 2018 report, ALNAP, p 24 en p. 26.

¹⁰ Global Humanitarian Overview 2019, OCHA

¹¹ The State of the Humanitarian System 2018 report, ALNAP, p 24.

¹² Zie Sphere Handbook, The Humanitarian Charter: " These rights include the rights to protection and assistance reflected in the provisions of international humanitarian law, human rights and refugee law. For the purposes of this Charter, we summarise these rights as follows:

- the right to life with dignity;
- the right to receive humanitarian assistance; and
- the right to protection and security.

While these rights are not formulated in such terms in international law, they encapsulate a range of established legal rights and give fuller substance to the humanitarian imperative"

5. NEDERLANDSE INZET

a. Versterkte humanitaire diplomatie

Het kabinet zet in op versterking van humanitaire diplomatie gericht op het waarborgen van mensenrechten van crisisslachtoffers, het internationaal oorlogsrecht en naleving van humanitaire principes. Nederland spant zich in voor het respecteren van deze normen en zal schendingen en de gevolgen daarvan aankaarten.

Voor de uitvoering bestaat geen blauwdruk. De invloed die Nederland ermee kan uitoefenen zal van geval tot geval verschillen. Het kan een rol zijn achter de schermen of ervoor. Het kan zijn gericht op een specifieke humanitaire crisis, op een specifiek humanitair onderwerp of op het ter discussie stellen van bestaande processen en werkwijzen om meer effectiviteit en efficiëntie te bereiken. In de kern zullen de Nederlandse inspanningen altijd gaan over het opkomen voor de belangen van mensen in nood.

Nederland zal zijn humanitair diplomatieke inzet richten op naleving van humanitair oorlogsrecht en andere rechten in crisis specifieke situaties en op het uitvoeren van de in 2018 in de VN-Veiligheidsraad unaniem aangenomen resolutie over conflict en honger (Res. 2417).

Inzet crisisspecifiek

- Nederland zal strijdende partijen aanspreken op het belang van strikte naleving van het humanitair oorlogsrecht, waaronder het aan onafhankelijke, onpartijdige, neutrale humanitaire organisaties toegang geven tot de getroffen bevolking, het verbod op het aanvallen van burgers en civiele infrastructuur (zoals ziekenhuizen, scholen, drinkwatervoorzieningen en woningen), het verbod op het uithongeren van de burgerbevolking, en het beschermen en respecteren van burgers, met speciale aandacht voor vrouwen en meisjes en voor geestelijke gezondheid en psychosociale zorg.
- Nederland waarborgt te allen tijde de onafhankelijkheid, onpartijdigheid en neutraliteit van de humanitaire hulp en zal politisering ervan vermijden. Dit is van belang omdat dit essentiële voorwaarden zijn voor hulpverleners om toegang te krijgen tot de slachtoffers van een crisis die het meeste getroffen zijn en het meest hulp behoeven.
- Bij vermeende schendingen van het humanitair oorlogsrecht en mensenrechten maakt Nederland zich internationaal sterk voor gedegen onafhankelijk onderzoek, in eerste instantie door de strijdende partijen zelf, dan wel door een internationaal mechanisme zoals de International Humanitarian Fact Finding Commission¹³ of een ad hoc opgerichte groep zoals de Group of Eminent Experts on Yemen.

Inzet opvolging VNVR-resolutie conflict en honger

- In 2018 aanvaardde de VN-Veiligheidsraad op Nederlands initiatief resolutie 2417 over de aanpak van de gevolgen van conflict op voedselzekerheid. Deze resolutie veroordeelt uithongering van de burgerbevolking als methode van oorlogvoering. Nederland maakt zich sterk voor de uitvoering van deze resolutie door: 1) het aan de kaak stellen van voedselonzekerheid als gevolg van conflict; 2) preventie van voedselonzekerheid door te investeren in het levensonderhoud van boeren in conflictgebieden en 3) het aankaarten van het gebruik van uithongering als oorlogswapen.

b. Gendergelijkheid en kwetsbare groepen

Crisis dragen vaak bij aan de verslechtering van de positie van vrouwen en meisjes. Onderzoek toont aan dat zij onevenredig veel worden getroffen door geweld en seksueel

---

¹³ De International Humanitarian Fact Finding Commission (IHFFC) is in het leven geroepen in het eerste aanvullende protocol bij de Geneefse Conventies (1977).

misbruik. Nederland spant zich in voor meer bewustzijn hiervan en dat er in de noodhulpinterventies expliciet aandacht komt voor bescherming van vrouwen, het verbeteren van hun positie en op zijn minst het voorkomen dat deze verder verslechtert.

Daarom is het belangrijk dat responsplannen recht doen aan de specifieke behoeften en rollen van vrouwen in crisissituaties en dat zij daarin worden versterkt. Binnen het VN-systeem is hiervoor een instrument ontwikkeld: *de humanitaire gender-marker*. Die geeft aan of en in welke mate een project voldoet aan de criteria van de *gender & age-marker*: criteria die aangeven of en in welke mate een project of programma bijdraagt aan gender- en leeftijdsspecifieke behoeften aan hulp en bescherming tegen geweld. Tegen deze achtergrond wil het kabinet dat programma's van partners actief bijdragen aan gendergelijkheid en dat hierover wordt gerapporteerd.

Bij natuurrampen én bij conflict-gerelateerde crises zijn vrouwen, kinderen, mensen met een beperking en ouderen de meest kwetsbare groepen. Ze zijn vaak slachtoffer van geweld, ook van seksueel geweld. Daarom is het belangrijk dat hulporganisaties de verschillen in behoeften in hulp en bescherming van vrouwen, mannen, meisjes, jongens, ouderen en mensen met een beperking onderzoeken en onderdeel maken van hun responsplannen.

Crisisslachtoffers, ook de meest kwetsbaren, hebben het recht om hun eigen leven weer in de hand te nemen en opnieuw in te richten. Zij hebben recht op adequate hulp en bescherming en dienen dan ook een actieve rol te krijgen bij alle aspecten van de crisisrespons.

Inzet:

- Nederland spant zich in voor noodhulp die beantwoordt aan de specifieke noden en behoeften die vrouwen en meisjes hebben en ziet erop toe dat in Humanitaire Respons Plannen (HRP) concrete activiteiten worden gepland om dit te bevorderen.
- Nederland ziet erop toe dat humanitaire partners systematisch projecten en programma's toetsen aan de gender- & age-marker en daarover rapporteren.
- Nederland spant zich in om geweld tegen en uitbuiting van de meest kwetsbare crisisslachtoffers tegen te gaan.
- Nederland streeft naar maximale betrokkenheid van de crisisslachtoffers bij de inventarisatie van de behoeften en noden, de planning en de uitvoering van de respons, en voor het door de humanitaire organisaties transparant verantwoording afleggen aan de getroffen bevolking en aan donoren, in alle fasen van de respons.

c. Geestelijke gezondheid en psychosociale steun

Slachtoffers van crises hebben een verhoogde kans op angst, depressie en andere aandoeningen die het dagelijks functioneren in de weg staan. Behalve dat noodsituaties direct psychisch leed veroorzaken, beschadigen ze ook de sociale netwerken die mensen nodig hebben om gezamenlijk het hoofd te kunnen bieden aan problemen en zich in te kunnen zetten voor wederopbouw. Geestelijke gezondheid en psychosociale steun moeten standaard onderdeel zijn van het pakket aan hulp en diensten dat aan crisisslachtoffers wordt aangeboden. Echter, ondanks de grote behoefte zijn deze diensten geen prioriteit in humanitaire actie. Er is een nijpend tekort aan professionele krachten om problemen en behoeften op het gebied van geestelijke gezondheid en psychosociale steun in kaart te brengen en om professionele hulp te bieden.

Inzet:

- Nederland zal zich de komende jaren inspannen om de noodzaak van geestelijke gezondheid en psychosociale steun als integraal onderdeel van noodhulp bij hulporganisaties, donoren en door crisis getroffen landen onder de aandacht te brengen, en capaciteit binnen organisaties en landen op te bouwen;
- Nederland zal op korte termijn een aantal gerichte activiteiten financieren die nodig zijn om te komen tot deze integrale aanpak en ervoor te zorgen dat crisisslachtoffers vanaf het begin van een crisis toegang krijgen tot psychosociale steun.

- Nederland organiseert op 7 en 8 oktober 2019 een ministeriele bijeenkomst in Amsterdam over geestelijke gezondheid en psychosociale zorg in crisissituaties gericht op politieke *advocacy*, capaciteitsopbouw en meer financiering.

d. Paraatheid

Een goede en snelle respons redt levens. Het is belangrijk dat nationale en lokale instituties en organisaties beschikken over adequate responscapaciteit. Immers, zij zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor de bescherming van hun burgers en zij zijn het eerste ter plekke.

Paraatheid gaat over de mate waarin lokale actoren (overheden, civiele organisaties, Rode Kruis/Rode Halve Maan en lokale bedrijven) voorbereid zijn om snel te kunnen reageren op het moment dat een ramp dreigt of zich voordoet. Paraatheid gaat over het opbouwen, in stand houden en verankeren van deskundigheid en het beschikbaar stellen van de materiële voorwaarden hiervoor. Snelle actie bij het uitbreken van een epidemie, voorkomt verdere verspreiding en slachtoffers. Tijdige maatregelen bij langdurige droogte helpen hongersnood te voorkomen. Naast capaciteitsversterking van lokale actoren om snel in actie te komen gaat paraatheid ook over het versterken van hun rol bij rampenmanagement (lokalisatie van de hulp). Betere paraatheid en meer lokalisatie voorkomt geen rampen, maar zorgt wel voor betere en snellere respons.

De capaciteitsopbouw van lokale organisaties en hun rol bij het plannen en bieden van noodhulp zijn belangrijke onderdelen van de *localisation* afspraken van de World Humanitarian Summit/Grand Bargain en dragen bij aan een verandering van het humanitaire systeem, waarbij lokale actoren (overheden, organisaties uit het maatschappelijk middenveld, private sector) een centrale rol krijgen en internationale organisaties op een andere manier waarde moeten toevoegen aan planning en uitvoering van noodhulp.

Inzet:

- Nederland investeert in de versterking van de capaciteit (mensen, middelen, systemen) van nationale en lokale overheden, maatschappelijk middenveld, private sector en gemeenschappen om te anticiperen en snel te reageren op een ramp. Het gaat daarbij om het (verder) opbouwen, in stand houden en verankeren van deskundigheid en het beschikbaar stellen van de materiële voorwaarden (transport, communicatie, IT en voorraden) om snel en adequaat te kunnen handelen bij rampen, volgens vooraf opgestelde rampenplannen gebaseerd op gedegen analyses. Nederland doet dit niet direct, maar via algemene bijdragen aan humanitaire organisaties, via een aantal specifieke capaciteitsversterkingsprogramma's en door het bepleiten van de noodzaak voor capaciteitsopbouw, bijvoorbeeld via DRA.
- Samen met humanitaire en ontwikkelingspartners onderzoekt Nederland tevens de mogelijkheden voor financiering op basis van *early warning* mechanismen, zoals Forecast Based Financing door ICRC en het Famine Action Mechanism van de Wereldbank.

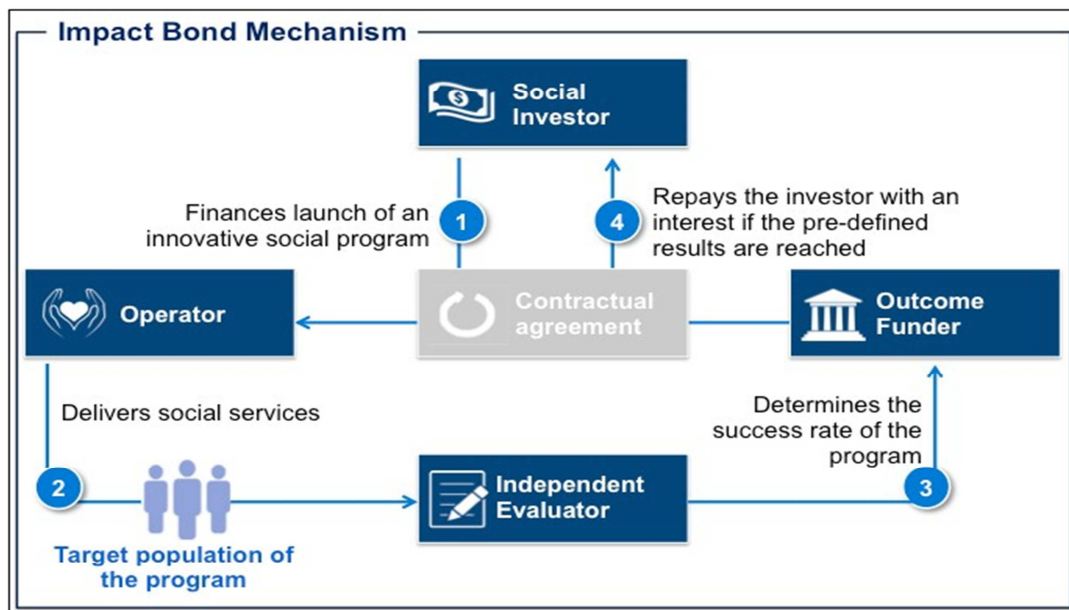
e. Innovatie

In de snel veranderende wereld is het belangrijk dat de humanitaire sector innoveert. Het gaat daarbij om productinnovaties, het testen ervan en het daarna op grote schaal toepassen. Het gaat daarnaast ook om het ter discussie stellen van bestaande structuren, processen en werkwijzen en de bereidheid om te veranderen en gebruik te maken van nieuwe, technische of digitale mogelijkheden.

De humanitaire sector is altijd op zoek naar manieren om de hulpverlening effectiever, efficiënter en van hogere kwaliteit te maken. Echter, er is de laatste jaren sprake van een nieuwe dynamiek. Innovaties maken het mogelijk om data beter te verzamelen, te analyseren en toe te passen. Dat zorgt dat humanitaire organisaties beter en tijdiger inzicht hebben in wat nodig is en sneller en doelgerichter kunnen optreden. In situaties

waar markten functioneren, is hulp in de vorm van contant geld vaak effectiever en goedkoper: mensen bepalen zelf waar ze behoefte aan hebben, het stimuleert het lokale en regionale bedrijfsleven en bespaart logistieke kosten. Partnerschappen met het bedrijfsleven (nationaal en internationaal) dragen ertoe bij dat kennis, deskundigheid en financiële middelen uit de private sector worden ingezet om de humanitaire sector te verbeteren. Ook op het gebied van financiering zijn er nieuwe ontwikkelingen gaande. Het gebruik van *humanitarian impact bonds*¹⁴ (HIB) en het verzekeren van risico's bij natuurrampen en epidemieën zijn hier voorbeelden van. Humanitaire Impact Bonds zijn nieuw en de resultaten en impact moeten zich nog bewijzen. Dat geldt ook voor andere innovaties.

Inzet:

- o Nederland investeert in innovatietrajecten, bijvoorbeeld via fondsen, zgn. *challenges* of andere platforms, die hulpverlening effectiever en efficiënter maken en de kwaliteit ervan verbeteren. Nederland benadrukt vooral het belang van het op grote schaal toepassen van succesvolle productinnovaties, en niet zozeer productinnovatie zelf.
- o Het OCHA Center for Humanitarian Data in Den Haag is een vlaggenschip van de Nederlandse inzet. Het centrum stimuleert innovatieve en betere manieren van samenwerking tussen verschillende organisaties in het gebruiken en delen van humanitaire data.
- o Nederland stimuleert innovatie in en van de humanitaire sector door de noodzaak ervan te bepleiten en door donoren, humanitaire organisaties en private partijen bij elkaar te brengen. Een voorbeeld daarvan is de Dutch Coalition for Humanitarian Innovation (DCHI), een samenwerkingsverband van bedrijfsleven, kennisinstellingen en NGO's.
- o Nederland helpt verder bij het ontwikkelen van nieuwe vormen van financiering voor de humanitaire sector, zoals de *Humanitarian Impact Bonds*, en is actief in het *humanitarian investing initiative* van het World Economic Forum. Dit is een multi-stakeholder platform dat het denken over financiering verder ontwikkelt en zich met name richt op de verschuiving van korte termijn financiering van noodhulp naar lange termijn investeringen in chronische crises.

¹⁴ Een HIB trekt private investeerders aan die willen investeren in een concreet resultaat. Als de resultaten gehaald worden, dan betalen donorlanden - die private financiers hun geld uit met een redelijke winst. Worden de resultaten niet gehaald, dan wordt er minder terugbetaald. Daarmee spreid je het risico dat anders voor 100% bij de donoor zit.

f. Hervorming systeem

Leiderschap, coördinatie en *accountability* zijn wezenlijke elementen bij het verbeteren van de effectiviteit van humanitaire hulp. Nederland onderschrijft en steunt de centrale rol van de VN en met name het in 1991 opgerichte UN Office for Coordination of Humanitarian Assistance (OCHA) bij het leiden en coördineren van internationale responses bij rampen en die van UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) bij vluchtelingencrises. De oprichting van OCHA, de invoering van het clustercoördinatiesysteem (2005), de *transformative agenda* (2011) en de afspraken van de *World Humanitarian Summit* en van de *Grand Bargain* (2016)¹⁵ hebben bijgedragen aan beter leiderschap, coördinatie, professionaliteit en effectiviteit van de noodhulp.

De ondertekenaars van de *Grand Bargain* hebben zich gecommitteerd aan verbetering van het humanitaire systeem. Hulporganisaties richten zich op effectievere en efficiëntere noodhulp. Daarmee kunnen zij op hun beurt rekenen op flexibelere en meerjarige financiering van donoren. De uitvoering van de afspraken in de *Grand Bargain* laten trouwens een gemengd beeld zien. Op sommige gebieden is er namelijk een tegengestelde trend aan wat de *Grand Bargain* beoogt. Zo neemt het oormerken van hulp bijvoorbeeld toe in plaats van af. Daardoor wordt het moeilijker te reageren op acute noden of om iets te doen aan noden in een vergeten crisis.

Zelfs met het beste humanitaire systeem is het leveren van hulp in crisissituaties niet zonder risico's: operationeel, politiek, juridisch, reputatie. Deze risico's moeten worden gedeeld met alle partijen bij de respons, waaronder donoren en hulporganisaties. Momenteel nemen lokale organisaties dermate hoge risico's op zich – veiligheid, misbruik, weglekken van geld, werken in gebied waarop antiterrorisme wetgeving van toepassing is – dat het bijzonder moeilijk wordt om hulp te kunnen blijven bieden en burgers te beschermen. Dit moet opnieuw in balans worden gebracht.

Binnen het humanitaire systeem wordt meer werk gemaakt van de nauwere samenwerking tussen ontwikkelings- en humanitaire organisaties. Voor het aanpakken van grondoorzaken en het bieden van lange termijnperspectief aan crisisslachtoffers is samenwerking en afstemming tussen humanitaire en ontwikkelingsorganisaties nodig om te komen tot resultaten die alleen gezamenlijk kunnen worden bereikt.

Inzet:

- Nederland blijft zich via steun aan UN OCHA inzetten voor de versterking van leiderschap en coördinatie binnen het humanitaire systeem. Nederland richt zich specifiek op het versterken van het leiderschap van de Coördinator Noodhulp van de VN (*Emergency Relief Coordinator – ERC*), van de *Interagency Standing Committee (IASC)*¹⁶ en de Humanitaire Coördinatoren (HC's) tijdens humanitaire crises.
- Nederland versterkt zijn rol in de *Grand Bargain* in de volgende twee jaren om te werken aan een efficiënter humanitair systeem. Onze prioriteiten betreffen het verband tussen de *Grand Bargain* en een betere risicodeling, en meer transparantie in het humanitaire systeem. Nederland wil zijn leidende rol in de *Grand Bargain* versterken, prioriteit geven aan meer transparantie in het humanitaire systeem en het introduceren van een dialoog tussen donoren en hulporganisaties over risicodeling bij het verstrekken van hulp in conflictgebied.

---

¹⁵ De "Agenda for humanity" is de agenda die is voortgekomen uit de WHS in Istanbul (2016). De "agenda" bevat vijf hoofddoelen: *political leadership to end conflict, uphold norms that safeguard humanity, leave no one behind, change peoples lives from delivering aid to end need & invest in humanity*. Deze hoofddoelen zijn vertaald in 20 concrete acties. De zgn. Grand Bargain afspraken zijn onderdeel van deze Agenda for Humanity

¹⁶ De IASC wordt gevormd door de hoofden van de belangrijkste VN humanitaire organisaties en wordt voorgezeten door het hoofd van OCHA. De IASC is verantwoordelijk voor coördinatie, beleidsontwikkeling en vaststellen van normen/standaarden en besluitvorming over respons bij zeer grote crises (zogenaamde Level 3 crises). ICRC, IFRC en drie netwerken (ICVA, SCHR en Interaction) van internationale humanitaire NGO's nemen deel aan de vergaderingen en werkgroepen van de IASC.

- Nederland werkt waar mogelijk en waar dit niet ten koste gaat van de humanitaire principes, aan het versterken van het leiderschap om te komen tot een betere aansluiting en koppeling tussen humanitaire actie en lange-termijn ontwikkelingswerk. Daarbij vormen voor Nederland de context-specifieke uitdagingen, waarvoor crisisslachtoffers en lokale actoren zich gesteld zien het startpunt.
- Specifiek zal Nederland toezien op de toepassing in de praktijk van ethische codes om ongewenst gedrag en in het bijzonder seksueel ongewenst gedrag te voorkomen. Nederland zal samen met het VK een pilot starten voor een onafhankelijk "ombudsmechanisme" voor slachtoffers van seksueel ongewenst gedrag.

6. PARTNERS VOOR HUMANITAIRE HULP: EEN STRATEGISCHE KEUZE

Een sterk, flexibel internationaal humanitair systeem is nodig om crisisslachtoffers van essentiële hulp en bescherming te voorzien, dat zoveel mogelijk complementair en ondersteunend is aan de nationale lokale responscapaciteit. De mate van effectiviteit en doelmatigheid van internationale humanitaire actoren en de wijze waarop ze onderling en met lokale actoren samenwerken is van invloed op het vermogen om levens te redden, te beschermen en menselijke waardigheid te behouden.

Nederland steunt organisaties die handelen overeenkomstig de humanitaire principes en die in staat zijn op professionele wijze tijdige hulp en bescherming te bieden aan de getroffen bevolking. Alle partnerorganisaties dienen een beleid te hebben dat toeziet op het voorkomen en aanpakken van alle vormen van misbruik jegens medewerkers en ontvangers van hulp.

In de afgelopen 25 jaar ontwikkelde het humanitaire systeem een groot aantal minimum kwaliteitsstandaarden waaraan noodhulp moet voldoen (*Core Humanitarian Standard*; *Sphere minimum standards*¹⁷ en andere standaarden, zoals de *humanitarian inclusion standards for older people and people with disabilities*). Nederland verwacht dat partners hun resultaten conform deze standaarden rapporteren. Nederland is zich ervan bewust dat de partners werken in moeilijke omstandigheden in conflictsituaties met grote risico's voor veiligheid, corruptie en voor het niet of deels behalen van resultaten.

De belangrijkste partners voor de uitvoering van humanitaire hulp zijn: VN-organisaties, de beweging van het Rode Kruis/Rode Halve Maan en NGO's. Deze partners hebben de afgelopen jaren bewezen, dat ze in staat zijn op grote schaal steeds effectiever hulp te bieden en elkaar aan te vullen¹⁸. In heel beperkte mate zet Nederland eigen kennis en expertise in.

VN

Nederland erkent en steunt de centrale rol die de VN speelt in de coördinatie en uitvoering van internationale noodhulp. De coördinatie betreft zowel de afstemming met de overheid van het door een crisis getroffen land, als de coördinatie tussen en met de verschillende humanitaire VN-organisaties en NGO-partners. VN-organisaties hebben van de Algemene Vergadering van de VN het mandaat gekregen om in afstemming met de overheid de centrale en decentrale coördinatie op zich te nemen en – met uitvoerende partners en de getroffen bevolking – programma's te ontwikkelen en uit te voeren. VN-organisaties

¹⁷ De standaarden die onderdeel zijn van de Humanitarian Standards Partnership. Hiertoe behoren de "Minimum standards for child protection in humanitarian action", de "livestock emergency guidelines", de "minimum economic recovery standards", de "minimum standards for education", de "minimum standards for marker analysis" en de "humanitarian inclusion standards for older people and people with disabilities".

¹⁸ Zie IOB-doorlichting van het Nederlandse humanitaire beleid 2009 – 2014, september 2015 en State of the Humanitarian Systems report, december 2018.

hebben ook de verantwoordelijkheid voor het verder ontwikkelen van de kwaliteitsnormen en standaarden voor humanitaire hulp.¹⁹

Nederland blijft de komende jaren substantiële, ongeoormerkte bijdragen geven aan VN-organisaties zoals OCHA, UNHCR, WFP, UNICEF, UNRWA, WHO en de door de VN beheerde centrale (Central Emergency Response Fund - CERF) en crisisspecifieke fondsen (Country Based Pooled Funds - CBPF). Omdat een grote bijdrage wordt geleverd in de vorm van ongeoormerkte fondsen heeft Nederland aanzienlijke invloed binnen het VN-systeem. Nederland wil die invloed gebruiken om samen met andere donoren te werken aan vernieuwing van het systeem, betere samenwerking en transparantere rapportage over het gebruik en de effecten van de financiering.

Rode Kruis/Rode Halve Maan

De beweging van het Rode Kruis/Rode Halve Maan²⁰ heeft een specifieke rol binnen het humanitaire systeem. Het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) is de grondlegger van de moderne humanitaire beweging en hoeder van het humanitair oorlogsrecht. ICRC heeft in specifieke situaties van gewapend conflict het mandaat om de strijdende partijen aan te spreken op naleving van het humanitair oorlogsrecht, om gevangenen te bezoeken en familiecontact te faciliteren. Ook speelt het ICRC een belangrijke rol in noodhulpverlening in conflictgebieden.

De 191 Nationale Verenigingen van het Rode Kruis/Halve Maan hebben in hun land een speciale ondersteunende rol ten opzichte van nationale overheden bij de hulpverlening bij nationale rampen. De Nationale Verenigingen werken met professionele krachten en grote aantallen vrijwilligers. Nederland erkent de belangrijke rol van de beweging van het Rode Kruis/Rode Halve Maan en blijft de komende jaren zowel het werk van ICRC als van de International Federation of Red Cross/Crescent (IFRC) via een blokallocatiemechanisme met het Nederlandse Rode Kruis steunen.

Niet-gouvernementele Organisaties

Humanitaire NGO's, zowel internationaal als nationaal/lokaal opererend, spelen een belangrijke, autonome rol in het humanitaire systeem. De NGO's zijn zeer belangrijke uitvoerende partners voor de VN, beschikken over veel menskracht en hebben uitvoeringscapaciteit ter plekke. NGO's kunnen vaak werken op plaatsen en in gebieden waar de VN geen toestemming van de overheid heeft om te werken, zoals bijvoorbeeld in het deel van Syrië dat niet onder controle staat van de Syrische autoriteiten. NGO's zijn in staat een deel van de benodigde financiële middelen voor humanitaire actie via vrijwillige bijdragen van donateurs te verwerven en dragen bij aan het behouden van draagvlak voor humanitaire hulp.

Nederland erkent de belangrijke rol die NGO's spelen in humanitaire actie en blijft bijdragen aan activiteiten van de Dutch Relief Alliance (DRA), het samenwerkingsverband van Nederlandse NGO's en de overheid. DRA beschikt over een partnernetwerk van internationale en nationale NGO's in een groot aantal van de meest fragiele landen. Een van de voorwaarden die Nederland stelt aan de samenwerking met DRA is dat NGO's actief deelnemen aan de coördinatiestructuren en -processen van de VN. Daarnaast draagt Nederland bij aan de Country Based Pooled Funds van de VN, die ook voor nationale NGO's toegankelijk zijn.

Nederlandse overheid als uitvoerder

Op aanvraag van overheden, de EU, de VN, de beweging van het Rode Kruis/Rode Halve Maan of NGO's kan Nederland zelf deskundigheid en andere capaciteiten inzetten bij

---

¹⁹ De IOB-evaluatie (2015) van de Nederlandse humanitaire hulp in de periode 2009-2014, bevestigde de belangrijke rol van de VN humanitaire organisaties om snel en op grote schaal hulp te kunnen bieden en de centrale rol bij coördinatie. De IOB-evaluatie concludeerde ook dat VN-organisaties vooruitgang hebben geboekt in tijdigheid en effectiviteit van responscapaciteit. Dit beeld wordt bevestigd door het recente State of the Humanitarian Systems report.

²⁰ De Rode Kruis/Rode Halve Maan beweging bestaat uit het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC), de Internationale Federatie van het Rode Kruis/Rode Halve Maan en de Nationale verenigingen (zoals het Nederlandse Rode Kruis).

rampenrespons. Deze inzet vindt plaats binnen de internationale coördinatiestructuren en heeft nadrukkelijk tot doel lokale of regionale capaciteiten aan te vullen en te versterken.

Nederland – zowel de overheid als de private sector - heeft veel kennis en expertise op het gebied van rampenbestrijding, met name op het gebied van watergerelateerde rampen. Een deel van de overheidsexpertise en capaciteit op het gebied van rampenbestrijding stelt Nederland ter beschikking aan het Europese Civiele Beschermingsmechanisme voor inzet in Europa en de rest van de wereld. Het gaat hierbij om het Urban Search & Rescue Team (USAR) en het USAR-onderdeel Technical Assistance & Support Team (TAST), het Extreme High Capacity Pumping Team (EHCPT), het Environmental Assessment Team en de Maritime Incident Response Group. Daarnaast beschikt het ministerie van Defensie over transportcapaciteiten (vliegtuigen en schepen) en getraind personeel dat snelle evacuaties kan uitvoeren en eerste hulp kan bieden bij rampen. Ook beschikt Nederland over een groot aantal experts, die worden uitgezonden via de Europese Civiele Missie Pool als onderdeel van EU-teams of via het Dutch Surge Support-Water mechanisme, een partnerschap van het Nederlandse Waterpartnerschap, RVO, het Nederlandse Rode Kruis en het ministerie van Buitenlandse Zaken.

Nederland steunt ook het United Nations Disaster Assessment & Coordination (UNDAC) team van OCHA. Dit team is opgezet om in de eerste fase van een crisis overheden bij te staan bij de coördinatie en de inventarisatie van noden. Momenteel stelt Nederland 7 UNDAC-leden ter beschikking en draagt het financieel bij aan de training en inzet van UNDAC-specialisten uit zuidelijke landen.

Uitgangspunt in het Nederlandse beleid is dat bij rampen zoveel mogelijk goederen, producten en diensten lokaal of regionaal worden aangekocht. Daarnaast is het streven om zoveel mogelijk hulp te geven in de vorm van *cash*. Bij uitzondering en als er een directe vraag en noodzaak is – zoals de levering van laboratoria, medicijnen en andere hulpgoederen bij de Ebolacrisis in 2014 -, kan Nederland hulpgoederen aankopen en sturen.

7. BESTEDINGEN – INZET VAN HET NOODHULPBUDGET

Het kabinet is ervan overtuigd dat humanitaire organisaties, in samenspraak met de getroffen bevolking, het beste kunnen bepalen welke noden er zijn en waar deze het hoogst zijn. Nederland is daarom groot voorstander van meerjarige, ongeoormerkte hulp aan humanitaire organisaties. Dat stelt hen in staat snel, flexibel en effectief hulp te bieden. Nederland wil een voorspelbare en betrouwbare donor zijn. Zo kunnen partners hun capaciteiten op peil houden en crisisslachtoffers enige mate van zekerheid bieden dat noodhulp voor hen, ook als een crisis lang duurt, beschikbaar blijft.

Rond 50% van de steun voor crisisrespons zal daarom de vorm krijgen van meerjarige, ongeoormerkte financiering. Dit is in lijn met de principes van *Good Humanitarian Donorship* en met de afspraken die op de *World Humanitarian Summit* gemaakt zijn in het kader van de *Grand Bargain*. Nederland roept andere landen op dit voorbeeld te volgen en conform de afspraken van de *Grand Bargain*, de ongeoormerkte bijdragen te verhogen. Nederland verwacht op zijn beurt dat uitvoerende organisaties transparant en helder rapporteren over de resultaten die zij behalen en waaraan Nederland heeft bijgedragen.

Nederland erkent dat het verlenen van humanitaire hulp bij crises of bij rampen risico's met zich meebrengt. Daarom verwacht Nederland ook inzicht in wat er niet is gelukt, in fouten die zijn gemaakt en in wat de organisaties hiervan hebben geleerd. In de geest van een betere risicodeling wil Nederland deze transparantie niet hanteren om partners te straffen, maar om samen te werken aan het verbeteren van het systeem.

Een deel (30 tot 40%) van de beschikbare middelen voor noodhulp, zal Nederland jaarlijks bestemmen voor specifieke crises. Het gaat dan zowel om bijdragen aan chronische, vaak conflict gerelateerde crises als om bijdragen aan acute crises, die zich gedurende het jaar voordoen (natuurrampen, epidemieën) of een verslechtingen in langdurige crises betreffen.

Toekenning van middelen voor de leniging van nood in specifieke chronische crises gebeurt op basis van een methode met als elementen: 1) de kwetsbaarheid van de bevolking, 2) het aantal mensen dat hulp nodig heeft volgens de VN en de Rode Kruis/Rode Halve Maan beweging, en 3) het financieringstekort per crisis²¹. Een soortgelijke methode wordt ook door andere donoren, zoals ECHO gebruikt en is in lijn met het principe dat humanitaire prioriteiten bepaald moeten worden op basis van de grootste noden. Ten aanzien van de middelen voor specifieke chronische crises, geeft Nederland de voorkeur aan bijdragen aan de door de VN beheerde *Country Based Pooled Funds* (CBPF). Door bij te dragen aan CBPFs, draagt Nederland ook bij aan het behalen van de "lokalisatie" doelen van de *Grand Bargain*: lokale organisaties hebben toegang tot CBPF's en hebben een groeiend aandeel in de noodhulpfinanciering die via CBPF's loopt.²² De overige middelen (10 tot 20%) worden besteed aan specifieke programma's rondom de hiervoor genoemde prioriteiten: vooral geestelijke gezondheid en psychosociale zorg, paraatheid en innovatie.

---

²¹ Kwetsbaarheid voor rampen wordt bepaald aan de hand van de INFORM Global Risk Index. Voor het bepalen van aantallen mensen dat hulp nodig heeft wordt gebruik gemaakt van de cijfers die door de VN worden gebruikt in de Global Humanitarian Overview, die ieder jaar begin december wordt gepubliceerd en in juni van het jaar wordt geactualiseerd. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de cijfers in de appeals van de ICRC en IFRC. Voor het bepalen van de financieringsbehoeften, wordt gekeken naar het financieringstekort van het VN-appeal van het voorgaande jaar.

²² Zie Global Humanitarian Assistance Report 2018, p. 48. In 2016 ging 15% van de totale CBPF-fondsen (USD 104 miljoen) naar nationale/lokale NGO's. In 2017 was dat 20% (USD 128 miljoen).